Sparekassen
THY
– aktiv for egnen

Sennels afdeling . Tlf. 07 98 50 42
Åbningstid: mandag og torsdag 10-12

VI HAR TANKE FOR MENNESKER

Automatisk bilvask
Auto-reparationer
Kiosk: mælk, smør, pålæg,
aviser og ugeblade
Åbningstider: 7.oo - 22.oo

TEXACO

TEXACO ØSTBYEN
v/ Elsa og Klaus Agesen
Ålborgvej 64 - 66, 7700 Thisted
Tlf. (07) 92 19 77

TOYOTA

BRDR.YDE A/S
AUTORISERET TOYOTA-FORHANDLER

ORIGINALE TOYOTA & VOLVO RESERVEDELE
SILSTRUPVEJ 1 · 7700 THISTED · (07) 92 21 33

EURO SKO
TLF. 07 92 05 99 . VESTERGADE 20 . DK 7700 THISTED

SENNELS SOGNEBLAD

En lille perle i salmebogen

Af provst Vagn Kvist, Varde

O Gud, du ved og kender:
Det ej i mine hænder
og mine kræfter står,
at jeg dig ret kan dyrke,
om jeg ej daglig styrke
fra dine hænder får.

Knus selv mit hjertes stene,
bøj høje tankers grene,
giv ydmyg kærlighed
til Gud og til min næste,
min gang du selv befæste
i dine fodefjed!

Hold mig til dine veje!
Lad mig i døden eje
trøst af din død og sår!
Så skal mit liv begynde
og sig til livet skynde,
når jeg af livet går.

(DDS nr. 535)

Denne lille, fine Kingo-salme stammer fra »Aandelige Siunge-koors Anden Part«, der udkom 1681, da digteren var blevet biskop i Odense. Første delen var kommet i hans Slangerup tid, i 1673. De to parter er forskelligt lagt an, men hører nøje sammen.

»Anden Part« rummer 20 åndelige sange og hjertesukke, og blandt »sangene« finder vi f.eks. »Far, verden far vel«, der står som den 11. sang med et tilhørende hjertesuk, der mig bekendt ikke er kommet med i nogen salmebog i nyere tid.

Med salmen: »O Gud, du ved og kender« er vi ved den 5. sang, hvortil også hører et »hjertesuk«. I øvrigt findes de under overskriften: »Den femte sang er en bekendelses- og bedringssalme, udi hvilken synderen bekender, at synd og skrøbelighed hænger ved ham, i hvor meget godt Gud gør imod ham«. Salmen består af i alt tyve vers. Det første lyder sådan:

Med blusel, gråd og klage,
med sindets skjulte plage
jeg ydmyg kommer frem
for nådens høje trone
at søge syndens sone
ved Jesu vunder frem.

Jo, Kingo må bekende, at han livet igennem ikke blot har syndet, men vitterlig haft smag derfor. Han anvender ikke ordet »arvesynd«, men som begreb er den dog til stede, men altså som synd og skyld som *villet* synd – og ikke som en

nr. 132 faste 1988

v/ Ernfred Vestergaard Jensen

THISTED: Vestergade 23, Tlf. (07) 92 18 42
SNEDSTED: Vestergade 18, Tlf. 93 31 11 - 198

Hov Tømrerværksted ApS
Jørgen Strømgaard Hansen
Telefon 985237

FRISØRSALONEN
v/LENE JENSEN
Knudsbjergvej 18
telefon 985379

KARSTEN H. JENSEN
Murer og aut. kloakmester
Kirstens Bakke 1, Sennels Tlf. 985117

VVS - SENNELS
v. aut. vand- og gasmester Per Jensen
985030

GRAFICO OFFSETTRYKKERI
Industrivej 32 Thisted
Tlf. 923100

Brdr. SMED
Vognmandsforretning
Telefon 985037

NIELS A. RASMUSSEN
Tømrer og snedker
telefon 985371

SALON BRIX
Gadegårdsparken 16 . Tlf. 07 98 53 70
Moderne hårpleje for hele familien

SIGFRED JENSEN
Sennels Smede- og Maskinforretning
Telefon 985015

ANDERS SØGAARD
Kolonial - Isenkram - Brændsel
Telefon 985017

E. SØRENSEN
Kolonial - Isenkram - Foderstoffer
Telefon 985004

Vurdering og salg af fast ejendom.

SENNELS SOGNEBLAD udgives af Sennels menighedsråd. Udkommer 5 gange om året, til advent, faste, påske, pinse og høst. Bladet uddeles til alle husstande i Sennels sogn, pr. 1.januar 1988 ca. 450. Hvert leveret eksemplar repræsenterede i 1987 en udgift på kr. 8.5o. Bidrag til bladet kan indbetales på giro 2017334; et indbetalingskort følger med hvert års adventsnummer (ca. 1.december).

Redaktion, ekspedition og annonceekspedition: Sennels præstegård, 7700 Thisted, telefon (07) 985032.

Ansvh.redaktør: Anders J.Hindsholm.

Tryk: Grafico, Industrivej, Thisted.

skæbne eller arvelod, hvad begrebet »arvesynd« måske nok kan friste til at lade sig tolke som. Det hedder således i v. 5:

Fra først jeg randt af rode,
straks synden med mig grode,
i vuggen fik jeg smag
på syndens æblestamme,
naturen var min amme
til syndens pattedrag.

Det er vel næppe et vers, man vil savne i en salmebog just, men det siger dog noget væsentligt om sagen arvesynd: Som Eva og Adam med vellyst åd af den forbudne frugt i Paradiset, sådan gør Kingo det også! »Naturen var min amme!« – ja, her er ingen tiltro til, at mennesket af fødsel og natur er godt og udfordærvet, så at det bare gælder om at finde frem til og fremelske det oprindelige og barnlige i mennesket, så vil det vise sig godt, og alt vil kunne blive godt. Det er denne fra Rousseau stammede overtro, vi stadig slås med i dag i både pædagogik og politik og på andre felter.

Kingos digt lever op til overskriften til denne femte sang: »Synderen bekender, at synd og skrøbelighed hænger ved ham, i hvor meget godt Gud gør imod ham«. Var det galt i barndommen, blev det ikke bedre i ungdommen:

Min ungdom, dårskabs moder
en blanding af unoder,
vellysters oldermand,
mig ofte haver dåret,
og roser til mig båret
med slangestik og tand.

Og digteren går videre til sine manddomsår og bekender, at han ikke som patriarken Jakob tog livtag med Gud, men alt for tit er veget udenom:

Udi min manddoms styrke
da Gud jeg burde dyrke,
har jeg med Jakob ej
min Gud i favnen taget,
men nåden tit forsaget
og vandret syndens vej.

Men Gud har dog ikke slået hånden af ham, hvor megen utaknemmelighed han end udviste. Og så munder denne bodssalme ud i tre vers, der i dag udgør salmen i vor salmebog. Jeg synes, at disse tre vers poetisk er de bedste af alle de tyve vers, og så udgør de en enhed, bl.a. fordi de er almene, hvor de foregående vers nok kan siges at være mere personlig bestemt af Kingos egen historie. Det er blevet en lille perle i salmebogen, hvilket melodien da også fremhæver. Såvidt jeg kan skønne, er det den samme melodi, som Kingo selv kendte og ville have salmen sunget på.

»O Gud, du ved og kender« synes jeg er særdeles velegnet som 2. salme ved højmessen, hvor den kan uddybe en god episteltekst og være tiltrængt salt, når det drejer sig om en mindre lødig, moraliserende epistel. Dem har vi jo også nogle af. Og som begravelsessalme er den fornem:

Hold mig til dine veje!
Lad mig i døden eje
trøst af din død og sår!
Så skal mit liv begynde
og sig til livet skynde,
når jeg af livet går.

Her siges altså, at livet, d.v.s. det evige liv, skynder sig til – livet, »når jeg af verden går«. Jeg læser det sådan, at Gud holder mig fast i min død og iler med mig til saligheden hos ham.

Malling fortæller i sin salmehistorie, at det var redaktionen af Salmer, de danske valg- og frimenigheders salmebog, der udkom 1935, der havde opdaget, at disse tre vers af den lange Kingo-salme fortræffeligt lod sig anvende som en selvstændig salme.

Og fra »Salmer 1935«, hvori der i øvrigt er foretaget enkelte rettelser fra originalteksten, kom den ind i Den danske Salmebog.

Vagn Kvist.

Fra bladet "Søndagslæsning" , udgivet af Kirkeligt Samfund.

- pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet -

I JOHANNESEVANGELIETS 19.kapitel berettes der om Jesu død på korset og om hvad der siden skete:

"Josef fra Arimatæa, der var en af Jesu disciple, men i hemmelighed, af frygt for jøderne, bad derefter Pilatus, om han måtte tage Jesu legeme ned. Det gav Pilatus tilladelse til, og han kom så og tog hans legeme ned.

Derpå kom også Nikodemus, som første gang var kommet til ham om natten; han medbragte en blanding af myrra og aloe, godt 50 pund.

De hjalp hinanden med at omvikle Jesu legeme med linnede stykker gennemtrukket med de aromatiske stoffer, som det er skik ved en jødisk begravelse. På det sted, hvor han var blevet korsfæstet, var der en have, og i den en ny grav, i hvilken endnu ingen var blevet begravet. Når de lagde ham dér, var det, fordi det var aftenen før påske, og graven var i nærheden."

Den senere tradition kunne ikke nøjes med Josef fra A. og Nikodemus i forbindelse med nedtagningen fra korset og gravlægningen. Det blev til, at også Jesu mor og de andre kvinder, som overværede korsfæstelsen, var til stede, foruden "yndlingsdisciplen", Johannes, som også nævnes i Johs.19. Det kan man se på de mange senmiddelalderlige billeder af gravlægningen, som f.eks. det herunder, malet af *van der Weyden* i 1430'erne. I midten står de to fornemme herrer, Josef og Nikodemus, og holder ved liget, mens Maria Magdalene yderst til højre vrider sine hænder i sorg. I forgrunden til venstre støtter Johannes og en af de andre kvinder Jesu mor; hun er sunket sammen i en stilling, der temmelig nøje svarer til den dødes. Hermed har maleren villet udtrykke den i datiden udbredte opfattelse, at Jesu mor på sin krop følte Jesu lidelser, jfr. Simeons ord til Maria i Luk.2: " - *også din egen sjæl skal et sværd gennemtrænge!*"

Det store billede (220 x 262 cm) hænger i Pradomuséet i Madrid. 500 år efter dets tilblivelse taler det til os om en tid med en fælles tro. *h.*

SENNELS MENIGHED I 1987

Døde

2.januar:
ELISABETH ANDERSEN, 64 år, Ved Engen 3. Fhv.sygeplejerske, ugift.

8.januar:
HARALD NEDERBY, 93 år, "Fjordglimt". Fhv.brofoged i Vilsund, gift med Katy Elvira Petersen.

27.januar:
MARIE STRØMGAARD JENSEN (født Hansen), 85 år, Hovsørvej 10. Gift med fhv. gårdejer Jens Smed Jensen.

(29.januar:
MAGNUS THEODOR LARSEN HARRING, 84 år, Skovsted. Fhv.landmand, enkemand efter Emilie Eliasson, død 2/7 -83. Født og begravet i Sennels.)

22.februar:
EVA AMANDA PEDERSEN (født Andersen), 79 år, "Fjordglimt". Enke efter fhv.gårdejer Henry Kristian Pedersen, død 3/6 -78. Født og begravet i Østerild sogn.

15.marts:
AKSEL LAURIDS HVID MADSEN, 76 år, Brusgårdvej 3. Fhv.gårdejer, enkemand efter Else Jensen, død 31/7 -78. Begravet i Erslev, Mors.

6.april:
KIRSTINE LANGGAARD HEBSGAARD (født Petersen), 89 år, "Fjordglimt". Enke efter murermester Jens Hebsgaard, død 8/7 -52. Begravet i Thisted.

5.juli:
DAGMAR KRISTINE JENSEN (født Kristensen), 85 år, "Fjordglimt". Enke efter fhv.gårdejer Johannes Jensen, "Svingel", Hov, død 19/5 -83.

16.juli:
RIGMOR HEDVIG SVANSKOV (født Olsen), 88 år, "Fjordglimt". Enke efter frimærkehandler Carl Johannes Svanskov, død 1/6 -41, Aalborg. Begravet i Thisted.

"Mens graven kastes, vuggen gynger, og liv udsletter dødens spor..."

6.september:
KARL KRISTIAN DAHLGAARD, 83 år, Sennelsvej 91. Fhv.landmand i Hov, kirkeværge 1965-87. Ugift.

11.september:
HOLGER JOHANNES VESTERGAARD, 68 år, "Dalsager" (Sennelsvej 14). Gårdejer, enkemand efter Ellen Marie Knudsen, død 23/1 -64.

4.oktober:
KRISTIAN PETER SVENDSEN, 83 år, "Fjordglimt". Fhv.landmand, gift med Alma Kristine f.Jensen, Glimtet.

21.november:
KAREN MARIE KRISTIANSEN, 79 år, "Fjordglimt". Fhv.hjemmehjælper, ugift. Født og begravet i Thisted.

8.december:
KAREN MARGRETHE ANDERSEN (født Poulsen) 43 år, Hundalvej 2. Husmoder og specialarbejder, gift med landmand Henning Pedersbæk Andersen, Hundalvej 2.

11.december:
POUL EMIL ANDREASEN LYNG, 82 år, "Fjordglimt". Fhv.murer i Sennels (Sennelsvej 84), ugift.

12.december:
FRIDA SOFIE NIELSEN, (født Skaaning), 87 år, "Fjordglimt". Enke efter bagermester Aage Nielsen, Thisted, død 26/9 -55. Født i Bøvling sogn, begravet i Thisted.

20.december:
ALICE MARGRETHE NIELSEN (født Henriksen), 69 år, "Fjordglimt". Gift med fhv.fabrikant Salomon Harry Nielsen, Glimtet. Født i Lemvig, begravet i Thisted.

Ære være deres minde!

SENNELS MENIGHED 1987

Døbte

11.januar:
PETER SMED KRISTENSEN, født 16. november 1986, Mardalvej 6.

1.februar:
RASMUS BIDSTRUP, født 30.oktober 1986, Østertoften 28.

1.marts:
JONAS ODDERSHEDE NIELSEN, født 25.december 1986, Gadegårdsparken 7.

8.marts:
IBEN BANG JAKOBSEN, født 9.januar 1987, Kirstens Bakke 34.

15.marts:
KASPER BRANDI BOESEN, født 29. december 1986, Østertoften 30.

7.juni:
ANDERS ABILDGAARD NIELSEN, født 3.maj 1987, Kirstens Bakke 48.

14.juni:
MORTEN HARTVIG CHRISTENSEN, født 20.februar 1987, "Krogsgård".

DAN DAUGAARD, født 28.april 1987, Aalborgvej 123. Døbt i Hillerslev.

ANNE MØLLER, født 9.december 1985, Thorhaugevej 19.

MAGNUS MØLLER, født 21.juli 1977, Thorhaugevej 19.

MARIE MØLLER, født 4.april 1987, Thorhaugevej 19.

16.august:
NANNA KUDSK, født 26.juni 1987, Kærleddet 16.

13.september:
JAKOB BORG KRISTENSEN, født 24. juni 1987, Sennels Hede 8. Døbt i Arup.

27.september:
IDA HESKJÆR, født 11.juni 1987, Kirstens Bakke 7.

4.oktober:
JEPPE SNÆVER ANDERSEN, født 25. august 1987, Klosterengen 35.

18.oktober:
SANNE SIGH, født 28.august 1987, Knudsbjergvej 10.

1.november:
LEON KOLD ANDERSEN, født 16.september 1987, Sennelsvej 79.

15.november:
RASMUS STENKJÆR, født 2.september 1987, Sennelsvej 12.

13.december:
DITTE ARP JENSEN, født 23.august 1987, Kærleddet 22.

LINE KORSBÆK, født 29.oktober 1987, "Baun", Sennelsvej 129.

SENNELS SOGN

SOGNEPRÆST:
Anders J.Hindsholm, 98 50 32,
træffes bedst om formiddagen.

FORMAND FOR MENIGHEDSRÅDET:
Bent Windfeld, 98 52 74,
Klosterengen 38.

SENNELS KIRKE

Kirkeværge *Svend Aage Paaske,*
Knudsbjergvej 5, 98 52 95

Graver *Kaj Kristensen,*
Sennelsvej 94, 98 55 94
Træffes hjemme kl.12-13,
ellers evt. på kirkegården.

Organist *Else Yde,*
Elmegade 10, Thisted, 92 20 50

Kirkesanger *Anette Bangsgaard,*
Højtoftevej 23, 1.,
Thisted, 92 11 07

Kirkesanger *Jette Kjær,*
Lønnerupvej 4,
Østerild 99 73 26

Mandag er fridag for både sognepræsten og kirkebetjeningen.

"FOR EN SIKKERHEDS SKYLD"

I anledning af en kampagne for "sikker sex" - og nogle reaktioner på samme kampagne

Af Anders J.Hindsholm

FOR NOGEN TID siden blev der i tv vist en film, som hed "Kærlighed og kondomer". Den handlede om unge menneskers forhold til hinanden og til risikoen for at blive smittet med den uhyggelige og dødelige sygdom med det mærkelige navn, AIDS.

Filmen sluttede med at vise to unge mennesker, som var glade for hinanden, men ikke ville risikere noget. Da de havde fået tøjet af og lå i sengen og glædede hinanden (som man sagde før i tiden, da man ikke udtrykte sig så direkte om det, der hed "kærlighedens mysterier"), kunne man - i nærbillede - se, hvordan manden fik kondom på og siden fik det af igen.

Forinden havde man interviewet en del temmelig unge mennesker om deres sexuelle vaner. De svarede frimodigt og tilsyneladende oprigtigt. Det lød ikke særlig romantisk, de brugte ikke vendinger fra Oehlenschlägers og Aarestrups digte, de brugte nudanske ord som 'bolle' o.lgn., og for den, der blev voksen inden 1960, kunne det godt lyde temmelig rædsomt. Men det har de unge mennesker selvfølgelig ikke selv følt, og man kan sandt at sige også finde meget voksen-sprog, der lyder rædsomt. F.eks. det kommunalsprog, som er fulgt med storkommunen.

Filmen var et led i Danmarks Radios store kampagne for at advare mod risikoen for aids-smitte. Både filmen og kampagnen er siden blevet stærkt kritiseret, og det er ikke så mærkeligt. Holdningen bag det hele har uvægerligt måttet støde mange - vel især ældre - mennesker.

Holdningen hos de mennesker, som har tilrettelagt kampagnen, har åbenbart været bestemt af deres opfattelse af unge menneskers sexuelle adfærd, og den opfattelse går åbenbart ud på, at alle unge mennesker over 14-15 år går i seng med hinanden, så snart lejlighed byder sig, og med skiftende partnere fra den ene uge til den anden. Kampagnefolkene har ikke spurgt, om det er godt, at det er sådan, de har heller ikke spurgt, om det er rigtigt, de har bare regnet det for en kendsgerning. Og de har set det som deres opgave at henvende sig til alle unge og ikke skræmme nogle bort ved at tale om moral.

Og netop her sætter kritikken ind. Kritikken vil sige, at dårlig moral også er en moral, og at kampagnen simpelthen har virket som en opfordring til det, som man kalder "fri sex". Kampagnens kritikere vil hævde, at unge mennesker ikke er sådan, som man tror i Danmarks Radio, i hvert fald er de ikke allesammen sådan. Kritikerne vil hævde, at mange unge mennesker ikke går i seng med nogen, men lever afholdende, bl.a. fordi de vil gemme deres sexuelle liv, til de er blevet gift eller i det mindste har fundet en "fast partner".

På den baggrund regner kritikerne det for meget forkert, at kampagnens eneste budskab til de unge var det: husk at bruge kondom, for en sikkerheds skyld! Kritikerne vil sige, at kampagnen også skulle have sagt til de unge: Det bedste, I kan gøre, er at lade være at gå i seng med hinanden, indtil I er blevet voksne og har fundet den rette.

"Det lugter da langt væk af ensidig propaganda, når man bevidst fortier, at nogle, omend få, procent af unge vælger at undlade at have samleje før ægteskab." Sådan skrev sognepræsten i Boddum i en lang og meget kritisk artikel i Thisted Dagblad den 17.februar. Han mente, at Danmarks Radio og Sundhedsstyrelsen med den omtalte film havde krænket unge menneskers blufærdighed:

"Nænsomhed, blufærdighed og intimitet bliver en nedtrampet blomsterpragt i AIDS-kampagnens fodspor." - *"Der var ingen, der i filmen blev interviewet om det længselsfulde og rige i at glæde sig og vente, til man evt. blev gift!*

Ingen, der med glæde kunne berette om et nedtrampet, frit sexliv, som blev ændret til et trygt kærlighedsliv i to-somhedens frihed.

Der var ingen, der kunne fortælle om den stigende glæde ved, årene igennem, at dele dette kropslige og sjælelige intimeste møde med den samme, man for første gang gav sig hen til!"

Boddum-præsten mener ikke, det ville have været helt uoverkommeligt at finde nogle par, der kunne have fortalt om deres samliv på den måde. Men nemt var det nu nok ikke blevet. For netop de par, han efterlyser, ville nok føle sig for blufærdige til at fortælle alle andre om deres samliv.

Men man kan sagtens give præsten ret i, at kampagnen var ensidig propaganda. Hvor mange der så har følt det, det er et andet spørgsmål. Det er ganske givet ikke alle ældre, der kan mindes deres egen ungdoms afholdenhed med glæde; mange vil nok huske den som en stor og påtvungen besværlighed. Mange kan også berette om ulykker og stor sorg, som fulgte af den "gammeldags" moral. Det gør bl.a. forfatteren Knuth Becker i sine bøger om Kai; men Becker hørte selv til de heldige, der endte med at finde den eneste ene, og da han havde fundet hende, ønskede han, at han aldrig havde kendt andre.

Becker var præget af den såkaldt romantiske forståelse af sexuallivet: at det skal hvile på dybe følelser, og at det skal være reserveret for den eneste ene. Det er den samme opfattelse, Boddum-præsten vil hævde, selv om han - nok meget realistisk! - regner med, at det kun er nogle få procent af de unge, der deler den. Måske er der også mange af de unge, der slet ikke kender den romantiske forståelse; den har siden middelalderen været en del af den fælles bevidsthed hos europæerne og kom i sin tid med udvandrerne til Amerika, men nu er den måske på vej ud af vor fælles bevidsthed. Tidligere var den romantiske forståelse også tit kombineret med en interesse i at sikre de unge pigers "dyd" - af hensyn til deres giftermålschancer og for at undgå, at de skulle blive gravide i utide. De hensyn vejer jo ikke længere så tungt, som de har gjort, og hvem vil vel i fuldt alvor beklage det?

Mange af os vil nok alligevel beklage det, hvis den romantiske kærlighedsopfattelse er på vej ud. Den berømte teolog og filosof *K.E. Løgstrup*, som tænkte mere over kærligheden end de fleste, ville hævde, at hvis vi forlader den romantiske kærlighedsforståelse, er det selve vor livsforståelse, der står på spil. Måske kan det kun blive en fattig trøst, at de fleste mennesker til de fleste tider har klaret sig med andre begreber om kærligheden.

Noget andet er, hvad der kristeligt kan siges til det med kærligheden og sexen. Mange mennesker synes at mene, at den romantiske kærlighedsforståelse kristeligt set må være den eneste rigtige; det er jo i høj grad den, vi møder i en så yndet bryllupssalme som Grundtvigs: *Det er så yndigt at følges ad.* Men hertil må man jo sige, at kristendommen er betydeligt ældre end romantikken, og at det Ny Testamente slet ikke deler vore begreber om kærlighed og sex. Det ægteskab, der tales om i Ny Test., er ikke bygget på følelser, men på aftale mellem de to parters familier, og en sådan aftale (eller trolovelse) kunne udmærket indgås, mens de to endnu var børn. Under opvæksten blev der vogtet nøje over pigens uberørthed, og iøvrigt plejede brylluppet at stå, når bruden var o.15 år og altså lige kommet over puberteten; brudgommen var måske kun to eller tre år ældre.

Der har altså ikke været tale om en lang periode med sexuel afholdenhed; iøvrigt var afholdenhed kun påbudt for pigens vedkommende, den unge mand kunne i givet fald besøge en af de skøger, der flere gange omtales af Jesus, og som han åbenbart ikke har været for fin til at omgås.

Det samme mønster blev gældende i Europa i løbet af kirkens historie: pigerne skulle principielt bevare deres uskyld indtil brylluppet, de unge mænd måtte hjælpe sig, som de bedst kunne, og der har altid været kvinder, som levede af prostitution. Det kan man bl.a. læse

Vil-Anna havde aldrig været nap

I TIDEN FØR 1.verdenskrig skulle en ordentlig pige sørge for at bevare sin dyd - i hvert fald til hun var blevet ringforlovet. Det har nok ikke været lige let for alle. I sin roman "Uroligt Foraar" skildrer *Knuth Becker* i bd.II, hvordan hans halvvoksne helt, Kai, o.1910 er kommet til landbruget og skal sætte korn sammen. Han bliver hjulpet af *Vil-Anna*, der selvfølgelig er kommet til at hedde sådan, fordi hun - i modsætning til de pæne piger - ikke gør sig kostbar, men godt *vil*, om ikke for andet, så for at få fred. Hun er altså ikke en *pæn* pige, men det er da vist Beckers mening, at hun godt kan have haft andre menneskelige kvaliteter:

VIL-ANNA GIK MED de gule Stubbe spillende Violin om de blankslaaede Træsko og sorte Strømpefodsankler og skvulpede som en stor blød Pølse i den for korte graa Kjole, de sankede Negene fra hver sin Side og mødtes ustandseligt ved Traverne, de satte.
- - -
Aah, hun er saa klog paa og læse Mandfolkeøjne - Anna. Det er nærmest et Spørgsmaal om og bli' fri for det Mandfolkevimren om sig - hva', Herregud - nysgerrig Bels - nemmere end og gaa og hwiste ham fra sig.

Anna Marie er groet op i Opofrelse. I Daglejerhuset har hun gennem Aarene haft ell've mindre Søskende vimrende om sig - naar de gik vrælende i Rundkres om hende - Mie - Mie - Mie - saa følte hun med moderlig Pigehaand til Enden af dem, og var der ikke vaadt, var det nok en Sukkermelmad til den anden Ende, og slog de paa Tromme paa deres egen Kind med den, saa var de bare søvnige, snottede og trætte - hen med dem. -

Da Marie fjorten Aar gammel kom helt ud og tjene, vimrede der en ny besværlig Flok om hende, forborgent paakaldende Hvisk fra Porte, Logulve og Diger - Mie - Mie - Mie -.

Anna Marie har aldrig været nap overfor hverken sine bette Søskende eller de Belse og Karle, som plukkede i hende.

Nu gaar der igen En en varm Høstdag og gør sig til - aah skidt, la'vær' - hva' er der - puh, saa varmt - jaja, la' ham da saa faa den Sukkermelmad, han gaar og er saa vaant efter. -

om i den berømte visitatsbog af den første lutherske biskop på Sjælland, *Peder Palladius;* han raser imod de prostituerede, fordi de er med til at lette afholdenheden for de unge karle og dermed gør, at de ikke så let tager ægteskabets byrder på sig.

"Eders egne døtre," skriver biskoppen, *"gode, ærlige piger, gaar over deres tid, bliver 20 eller 24 aar, ja 30 aar og kan ikke komme til et levebrød uden skam, men maa gaa hen udi livs og sjæls fare for en skarns skøges skyld, som ligger og dibber udi sognet og forhindrer ægteskabs stand.*

Thi al den stund at unge karle kan bole med en skarnskvinde, da gifter de sig ikke med nogen dannemands døtre ... og der bliver ikke mange bryllupper i det sogn."

Man kan nok fornemme, at biskoppen ser på skøgerne med andre øjne end Vor Herre. Man kan også fornemme, at det var levebrødet om at gøre, når en pige skulle giftes; ægteskabet var hendes eneste anstændige livsmulighed. Og sådan har det jo stort set været indtil o.1960.

Nu behøver pigerne ikke at gifte sig for at få føden. De behøver heller ikke at være "uskyldige" for at få en fast partner. De behøver heller ikke at være bange for at blive gravide. De behøver knapt nok at være bange for at få dårligt rygte. De unge pigers stilling i samfundet er blevet fundamentalt ændret i løbet af de sidste 20-30 år.

Det er vel ikke så mærkeligt, at det slår igennem i "moralen". Når der ikke er tungtvejende grunde til, at en pige bevarer sin "uskyld", hvorfor skulle det så interessere hende så meget?

Og især: Hvorfor skulle de unge menneskers frie forhold til hinanden udnævnes til en særlig syndighed? Det er ikke Boddum-præsten, der gør det, men det er der andre, der gør. I et læserbrev i Thisted Dagblad den 16.februar sammenlignede en dame i Hurup forholdene i Danmark i dag med forholdene i Sodoma på Abrahams tid. Meningen var tydeligt nok den, at "et løst sexliv" var synd og gudløshed, og folkets redning beror ikke på kondomer, men på omvendelse til Gud.

Den slags påstande er det jo svært at tage stilling til, ligesom det er svært at tage stilling til historien om Sodomas undergang; som så mange andre historier i Bibelen hører den ikke rigtigt hjemme i verdenshistorien, hvorfor det er svært at bruge den som advarende eksempel. (Iøvrigt glemte den dame i Hurup vist at meddele, hvad der skete *efter* Sodomas ødelæggelse, dvs hvordan det gik Abrahams brodersøn, den retfærdige *Lot,* som sammen med sin kone og sine to døtre flygtede ud af byen, inden ødelæggelsen begyndte.)

Når jeg refererer til indlægget fra Hurup, er det, fordi det giver udtryk for en opfattelse, som tilsyneladende stadig deles af mange:

Lot og hans døtre, 1.Mos.19. - Kobberstik af Annibale Caracci, 16.årh.

at det sexuelle i sig selv er syndigt og kun kan tolereres, når det kommer til udtryk i ægteskabet. Det er en opfattelse med en lang og solid tradition bag sig, men det bliver den ikke mere kristelig af, og den er især egnet til at skabe forvirring med hensyn til begrebet synd.

Hvad er synd, kristeligt forstået? Synd er ikke bestemte gerninger eller en bestemt måde at leve på, men synden hænger ved alle vore gerninger. Kristeligt forstået er synd altid = selvoptagethed og selvhævdelse i modsætning til tro på Gud og kærlighed til Gud og næsten. At to mennesker går i seng med hinanden er ikke i sig selv syndigt, men hvis de gør det under omstændigheder, så de volder andre sorg eller skade, så har de handlet imod kærlighedsbudet og dermed overtrådt Guds lov. Akkurat ligesom hvis de med deres arbejde eller deres penge eller deres snak, sammen eller hver for sig, havde voldt andre sorg og skade i stedet for at være dem til gavn og glæde. Synden består altid i den selviskhed, der ikke vil vide af, at vi er Guds forvaltere, at vi ikke ejer vort liv, men kun har det i forvaltning og skal bruge det i kærlighedens tjeneste.

Og den selviskhed kan udmærket give sig udslag i, at et menneske vil "bjerge sit liv", dvs redde sig over for andres dom, sikre sig ved en "høj moral" eller en "fin karakter", være "retfærdig", sådan som der i Ny Test. fortælles om nogle farisæere, at de "stolede på sig selv, at de var retfærdige", dvs gode nok, så de ikke kunne kritiseres. Den "retfærdighed" vil åbenbart også altid gerne se ned på andre, fordi de ikke har så fine dyder at vise frem. "Herre, jeg takker dig, fordi jeg ikke er som denne tolder."

Men Jesus sagde som bekendt, at toldere og skøger skulle gå forud for retfærdige ind i Himmeriget. Og når Sundhedsstyrelsen og Danmarks Radio vil lave en advarselskampagne, som kan få *alle* i tale og ikke bare dem med den såkaldt høje moral, så er der ikke noget at sige til, at man sigter *under* dem med den gode opdragelse og de høje idealer. Ellers bliver det jo bare til, at piger som *Vil-Anna* (se s.9) og de "belse", som de tager sig venligt af, bliver overladt til sig selv - og dermed til at blive smittede og smittebærere. Og det kan under ingen omstændigheder være meningen!

\- - -

PS: Der er nogle præster, der har startet en indsamling af underskrifter på en protest mod formen af DRs aids-kampagne. Jaja. Der er så meget andet i radio/tv, man nok snarere skulle protestere imod. Voldsfilm, f.eks. - eller propaganda for *moderigtigt* børnetøj...

GM OPEL TECHNO ISUZU DAF LASTBILER
A. P. ANDERSEN & CO. A/S
ROSENKRANTZGADE 1 . 7700 THISTED
TLF. 07-92 16 00 . GIRO 4040570
LAGER DIREKTE 07-92 17 21
LASTAUTO
PRÆSTEJORDEN 10 . 7700 THISTED
TLF. 07-92 46 00 . GIRO 4040570

SOGNEBLADETS REGNSKAB FOR 1987

INDTÆGTER 1986:

Læserbidrag, vinter 85/86

1	bidrag a kr.	10.-	10.oo
1	" "	15.-	15.oo
3	" "	20.-	60.oo
3	" "	25.-	75.oo
10	" "	30.-	300.oo
1	" "	35.-	35.oo
1	" "	38.6o	38.6o
16	" "	40.-	640.oo
2	" "	45.-	90.oo
64	" "	50.-	3.200.oo
1	" "	55.-	55.oo
6	" "	60.-	360.oo
8	" "	75.-	600.oo
8	" "	75.-	600.oo
2	" "	80.-	160.oo
1	" "	90.-	90.oo
17	" "	100.-	1.700.oo

136 bidrag,	ialt kr.	7.338.6o
Annonceindtægt	-	4.900.oo
Bidrag fra skolen	-	2.080.oo
Kirkekassens tilskud		4.600.oo
Renter af girokonto		28.4o
Salg af gamle blade		200.oo
Indtægt ialt		kr. 19.147.oo

UDGIFTER 1986:

Trykning:			
nr.121	(32 s.)	kr.	4.562.8o
- 122	(12 ")	-	1.940.oo
- 123	(12 ")	-	1.940.oo
- 124	(12 ")	-	1.940.oo
- 125/126	(48 ")	-	8.367.98
Ialt	116 sider	kr.	18.750.78
Foto/reproduktion		-	1.460.oo
Redaktion/ekspedition		-	2.812.5o
Omdeling		-	2.512.oo
Udgift ialt		kr.	25.535.28
Underskud 1985 og 1986		-	6.714.86

INDTÆGTER 1987:

Læserbidrag, 1/12 -86 - 31/11 -87:

1	bidrag a kr.	10.-	10.oo
3	" "	20.-	60.oo
2	" "	25.-	50.oo
4	" "	30.-	120.oo
9	" "	40.-	360.oo
68	" "	50.-	3.400.oo
7	" "	60.-	420.oo
1	" "	65.-	65.oo
11	" "	75.-	825.oo
1	" "	80.-	80.oo
1	" "	90.-	90.oo
35	" "	100.-	3.500.oo
1	" "	120.-	120.oo
1	" "	125.-	125.oo
1	" "	130.-	130.oo
1	" "	141.-	141.oo

147 bidrag	ialt kr.	9.496.oo
Annonceindtægt	-	5.300.oo
Bidrag fra skolen	-	2.160.oo
Kirkekassens tilskud	-	2.800.oo
Modtaget fra fritids-klubbens støtteforen.	-	500.oo
Renter af girokonto	-	18.oo
Indtægt ialt	kr.	20.274.oo

UDGIFTER 1987:

Trykning:			
nr.127, faste	(16 s.)	kr.	2.797.46
- 128, påske	(8 ")	-	1.738.5o
- 129, pinse	(16 ")	-	2.936.54
- 130, høst	(16 ")	-	2.936.54
- 131, advent	(16 ")	-	2.570.54
Ialt	72 s.	kr.	12.979.58
Foto/reproduktion		-	1.280.5o
Redaktion/ekspedition		-	2.561.oo
Omdeling		-	2.603.oo
Udgift ialt		kr.	19.424.08
Overskud 1987		kr.	849.92
Overført underskud		-	6.714.86
Underskud af overføre		kr.	5.864.94

REGNSKABET FOR 1986 sluttede med et underskud på godt 6.000 kr.; det skyldtes jo, at der i det pågældende regnskabsår blev produceret 2 unormalt store numre, nemlig nr. 121 (advent -85) på 32 sider og nr. 125/126 (høst/advent -86, jubilæumsnumret) på 48 sider. 1987 blev et mere normalt år, med 4 numre a 16 sider og 1 a 8 sider, ialt 72 sider. Regnskabet for -87 viser da også et overskud, på godt 700 kr.

Det skyldes ikke bare mindre udgifter, men også større indtægter. Læserbidragene steg med 10, til ialt 146, og det samlede beløb fra læserbidragene steg med godt 2.000 kr. Annoncerne gav også mere, og fra Fritidsklubbens Støtteforening kom der et kærkomment bidrag på 500 kr.

Menighedsrådet og redaktøren siger hermed TAK for *alle* bidrag. Vi fortsætter trøstigt med en ny årgang - - den syvogtyvende.

Fra det gamle Sennels

Her ses konfirmanderne i 1934, da der var konfirmation 8.april og 30. september. Billedet er taget på kirkegården; præsten er *Vilhelm Mølgaard Andersen*, som var sognepræst her fra 1923 til 1940.

Bageste række, fra v.: *Knud Kristian Hvass Jensen, Laurids Odde Kristensen, Viggo Larsen Overgaard, Martin Jensen, Lars Kristian Sørensen, Niels Hove Østergaard, Henry Martinus Andersen* og *Kristian Richard Sloth-Odgaard*.

I midten, fra v.: præsten, *Dagmar Yde, Agnethe Elisabeth Fredsøe Pedersen, Johanne Marie Møller Pedersen, Anna Lise Østergaard, Ellen Marie Knudsen, Ellen Kristoffersen, Johanne Andersen* og *Anna Elise Jensen*.

Forrest, fra v.: *Martha Elisabeth Larsen* (kaldet *Balsen*), *Anna Marie Larsen, Anna Kirstine Hundahl Jensen, Thora Møller Sørensen, Astrid Johansen, Marie Rytter Kanstrup, Anna Marie Hundahl* og *Magda Kathrine Bjerregaard*.

Fraværende var *Dagny Andersen Søe* fra Momtoft; hun var på tb-sanatorium og blev konfirmeret 28/10.

Billedet er venligst udlånt af Kr. R.Sloth-Odgaard.

BORGERFORENINGEN SENNELS

GENERALFORSAMLING

Ordinær generalforsamling holdes i forsamlingshuset *onsdag den 16.marts kl.20.*

Dagsorden efter lovene. Kaffebord.

Af bestyrelsens medlemmer afgår *Gudrun Sekkelund, Vagn Klim Sørensen* og *Jørgen Østerby Pedersen.*

FRA BORGERFORENINGEN

SPÆNDENDE EFTERMIDDAG I SKOLEN MED GAMLE BILLEDER FRA SENNELS

Lørdag den 6.februar havde kommunens lokalhistoriske arkiv sammen med Borgerforeningen indbudt alle interesserede til en sammenkomst i skolen, hvor man skulle beskæftige sig med gamle billeder fra byen og sognet. Der mødte o. 30, og de fleste havde medbragt gamle billeder; desuden havde arkivarerne, *Birgit Høyrup* og *Orla Poulsen,* taget alle arkivets Sennels-billeder med, foruden fotoudstyr, så de øvrige billeder kunne blive affotograferet. Alle billeder blev studeret med stor interesse, også en del lysbilleder, som sognepræsten viste frem. Borgerforeningen havde sørget for kaffe med hjemmebag, og man tilbragte et par særdeles hyggelige timer sammen i bibliotekslokalet. Der var godt fyldt...

AFFALDSCONTAINERNE BEDES BENYTTET EFTER BESTEMMELSERNE.

Lige før jul skrev Thisted byråds driftudvalg til alle kommunens borgerforeninger for at opfordre bestyrelserne til at medvirke til at forvedre forholdene på containerpladserne. Ifølge brevet har der flere steder været konstateret aflæsning af store mængder affald fra ladvogne, hvilket ikke er tilladt.

Der har vist ikke været noget særligt i vejen her i Sennels, men bestyrelsen vil da gerne benytte lejligheden til at opfordre alle til - i fælles interesse! - at respektere de givne bestemmelser.

SANTALMISSIONENS BASAR
holdes i forsamlingshuset d.5.maj.
Gaver modtages med tak Mallevej 10

HVAD DER SKER I SOGNET

27/2 Borgerforeningens amatørteater har premiere på lystspil i forsamlingshuset kl.19.3o. (Generalprøve kl.14.oo.)

28/2 2.SØNDAG I FASTEN. *(Menneskets afmagt, Jesu magt, Mark. 9.17-29).* Gudstjeneste kl.14.

1/3 Borgerforeningens amatørteater i forsamlingshuset kl.19.3o.

4/3 do. do.
Efter forestillingen dans.

6/3 3.SØNDAG I FASTEN. *(Løgnens fader, Johs.8.42-51(.*
Gudstjeneste kl.10.

10/3 Sammenkomst m. oplæsning, "Fjordglimt" kl.14.3o.

13/3 MIDFASTE SØNDAG. *("Jeg er livets brød", Johs.6.35-51).*
Gudstjeneste kl.14.

16/3 Borgerforeningens generalforsamling, i forsamlingshuset kl.20.oo.

20/3 MARIAE BEBUDELSES DAG. *(Marias lovsang, Luk.1.46-56)*
Gudstjeneste kl.10.

27/3 PALMESØNDAG. *(Jesus salves i Bethania, Mark.14.3-9).*
Gudstjeneste kl.10.

31/3 SKÆRTORSDAG. *(Jesus vasker disciplenes fødder, Johs.13. 1-15).* Gudstjeneste kl.16.

NYBYGNING
REPARATION
- tal med

TØMRER • MURER
ULRICH SØRENSEN
Sennelsvej 106 · 7700 Thisted
Tlf. (07) 98 51 05 · Giro 7 29 45 14

1/4 LANGFREDAG. *(Jesu lidelse og død, Mark.14.26 - 15.37).*
Liturgisk gudstjeneste kl.14.
(Ingen altergang)

2/4 PÅSKELØRDAG. *(Jesu begravelse, med dagens særlige salmer).*
Aftensang i kirken kl.16.

3/4 PÅSKEDAG. *(Kristi opstandelse, Matth.28.1-8).* Gudstjeneste kl.10.

4/4 2.PÅSKEDAG. *(Maria Magdalene møder den opstandne, Johs.20. 1-18).* Gudstjeneste kl.10.

10/4 1.SØNDAG EFTER PÅSKE.
("Vogt mine får!", Johs.21.15 -19.) Gudstjeneste kl.10 (med konfirmation).

14/4 Sammenkomst m.oplæsning, "Fjordglimt" kl.14.3o.

17/4 2.SØNDAG EFTER PÅSKE. *(Hyrden og fårene, Johs.10.22-30)*
Gudstjeneste kl.8.3o (Thastum).

Redaktionen sluttet 20/2. Næste nummer udkommer påskelørdag, 2/4.

Fiskeriartikler, -beklædning
Rødspætte-, ørred-, torske- og sildegarn.
Alt i tilbehør - ruser, rusenet m.m.
Fiskeribeklædning, arbejdstøj, termotøj m.m.
Johs. Haaning & Co. ApS
Fiskenetimport, fiskeriart. og beklædning en gros
7700 Thisted : Telefon (07) 92 08 22

Kosan Butikken
Oddesundvej 112
7700 Thisted
Tlf. (07) 92 20 88

Svenn Agerholm
GLAS·PORCELÆN·KØKKENUDSTYR
STOREGADE 7·THISTED·TLF. 07-92 02 57

JENS VRIST
TØMRER OG BYGNINGSSNEDKER
SENNELSVEJ 40 . 7700 THISTED
TLF. (07) 98 52 88 . BILTLF. 049 - 7 27 72

Sennels Smede- og maskinværksted
v/ KAJ GREGERSEN
Telefon 98 50 25

LEIF MØLLER
Maskinstation . Telefon 98 50 79

HOV KØBMANDSHANDEL
Telefon 98 52 27

De bedste indkøb af **KORN - FODERSTOF - GØDNING - FRØ - SÅSÆD - BRÆNDSEL - HØSTBINDEGARN samt SPRØJTEMIDLER**

gør De hos

THY KORN SENNELS A/S. TELEFON 98 50 90